

Metodika prostorové analýzy památky zahradního umění

Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D., Ing. Marie Pavlátová, Ing. Jiří Olšan, Ing. Marek Ehrlich,
Národní památkový ústav, 2015

Komentář k uplatnění připomínek oponenta Jana Hendrycha

<i>Připomínky oponenta</i>	<i>Vypořádání připomínek</i>
<p>V rámci kapitoly 3.4. by mohli být uvedeny postupy krajinné a zahradní archeologie, letecké archeologie, využití současných nových a relativně nenákladných technologií terénních průzkumů a analýz (bezpilotní prostředky - drony, snímkování LIDAR), nedestruktivních archeologických sondáží a průzkumů, které jsou pro daná vyhodnocení kompozičních struktur a půdorysů v terénu z hlediska jejich poznání, klasifikace a následných kvalifikovaných popisů často esenciální.</p>	<p>Připomínka byla akceptována. Text byl zapracován do kapitoly 3.1., s. 22.</p>
<p>Vedle uvedených srovnání s relevantními mezinárodními chartami a úmluvami by dalším inspirativním příkladem mohl být také Registr, ale i propracované metody analýz, péče, ochrany, konzervování a managementu památek zahradního umění instituce English Heritage, metody péče používané organizací the National Trust ve Velké Británii, ale i další odborné zahraniční podklady (např. v jednotlivých spolkových zemích SRN - propracované obsahy podkladů i úroveň zpracování, dlouholeté zkušenosti v praxi, od vstupních analýz až po praktický výkon péče o památky zahradního umění. Metody analýz památek zahradního umění ve spojení s jejich krajinným prostředím jsou také předmětem metodických, analytických i syntetických elaborátů zpracovaných u objektů Světového dědictví. Takovéto srovnání je obsahem Metodiky identifikace hodnot památek zahradního umění, předkládané řešitelským týmem. V předloženém návrhu je postrádán popis často esenciálního významu zahradní archeologie pro zpracování prostorových analýz památek zahradního umění, jak je to v zahraniční praxi běžné. Kvalita teoretické a praktické péče o památky zahradního umění je např. ve Velké Británii či spolkových zemích SRN tradičně na vysoké úrovni a spočívá na kvalitně stanovených postupech, principech a metodách dobře srovnatelných s naším prostředím a měly by být v rámci této metodiky uvedeny.</p>	<p>Připomínka byla vypořádána rozšířením obsahu kapitoly 2.7. Srovnání se zahraničím Metodiky a doplněním seznamu použité literatury.</p>

Připomínky oponenta	Vypořádání připomínek
<p>Doporučuji pokud možno doplnit literaturu o odkazy na některé podstatné relevantní oborové zahraniční zdroje, zejména vybrané oborové tituly v rámci analýz a metod konzervace památek zahradního umění v dosahu našeho kulturního prostoru, např. oborové materiály z Velké Británie (např. The English Heritage Handbook - The Management and Maintenance of Historic Gardens), či v jednotlivých spolkových zemích SRN, alespoň jak je cituje Metodika identifikace hodnot památek zahradního umění řešitelského týmu.</p>	<p>Bylo doplněno (kapitola 6).</p>
<p>Mezi popisovanými metodami a postupy prostorové analýzy památek zahradního umění by neměl chybět oborově specializovaný archeologický průzkum, ve spektru jeho analytických postupů a metod. Doporučuji doplnění metodiky o tyto aspekty od metod letecké archeologie, využití snímkování LIDAR, bezpilotních prostředků/dronů/, po nedestruktivní metody a postupy <i>in situ</i>; doporučuji doplnit srovnání se zahraničím o relevantní důležité oborové aspekty v prostorové analýze památek zahradního umění.</p>	<p>Informace o dalších metodách, postupech a podkladech byly doplněny do kapitoly 3.1. Analýza a interpretace historického vývoje kompozice památky zahradního umění.</p>
<p>V legendách k výkresům (viz přílohy metodiky) doporučuji u grafického symbolu pro aleje rozlišit, zda je alej složena ze stromů řazených v pravidelném (protilehlém) sponu, či ve sponu nepravidelném.</p>	<p>Připomínka rozlišení, zda je alej složena ze stromů řazených v pravidelném (protilehlém) sponu, či ve sponu nepravidelném, byla akceptována. Tato skutečnost bude uváděna v popisu jednotlivých jevů.</p>
<p>Termín "doplňkový" doporučuji zvážit nahrazením za vhodnější a v textu metodiky rovněž užívaný termín "vedlejší".</p>	<p>Termín "doplňkový" je použit záměrně, protože se jedná o jevy, které doplňují jádro kompozice určené jen hlavními jevy. Naproti tomu termín "vedlejší" příliš asociuje významovou podružnost takovýchto jevů. V tomto smyslu byl opraven název jevu Kompoziční linie doplňková, s. 51.</p>

Komentář k uplatnění připomínek oponentky PhDr. RNDr. Markéty Šantrůčkové, Ph.D.

<i>Připomínky oponenta</i>	<i>Vypořádání připomínek</i>
Nejednotnost v používání sousloví památka/ památky zahradního umění a zkratky PAZU.	Připomínka byla akceptována a místo zkratky PAZU je v textu Metodiky prostorové analýzy památky zahradního umění použito sousloví - památky zahradního umění.
Připomínka předpokládaného omezení návrhu ochrany vnějších vztahů a vazeb památek zahradního umění jen na urbanizovanou krajinu.	Záměrem zpracovatelů této metodiky je aplikovat navržený postup hodnocení postavení památek zahradního umění, včetně návrhu ochrany jejich pozitivních vztahů a vazeb obecně, v okolní kulturní krajině. Připomínka byla akceptována a předchozí termín urbanizovaná krajina byl nahrazen obecným termínem krajina.
Doporučení vypustit v kapitole 2.8. Metodická východiska (s.16 a 17) druhý a třetí odstavec, které jsou totožné s třetím a čtvrtým odstavcem kapitoly 2.7.	Připomínka akceptována, totožné odstavce byly v kapitole 2.8. vypuštěny.
K připomínce v kapitole 3.3.1 Analýza a interpretace - zde je doporučen postup na s. 25 spočívající v prvním bodě v provedení pasportizace, kde jsou vymezovány oddíly památky zahradního umění. V metodice prostorové analýzy je památka zahradního umění členěna na hlavní a dílčí kompoziční jednotky. Kdy bude pracováno s oddíly a kdy s kompozičními jednotkami?	V Metodice pasportizace byla významově upřesněna definice oddílů a již se nekryje s kompoziční jednotkou. Tím byla tato připomínka vypořádána.
Doporučení na vložení prázdných formulářů/tabulek z přílohy 2 pro názornost do kapitoly 3.3.2. odlišení hlavních kompozičních jednotek a dílčích kompozičních jednotek.	Prázdné formuláře byly vloženy, připomínka byla akceptována. V kapitole 3.3.2 na str. 29 byla doplněna názorná tabulka se srovnáním podrobnosti popisu jednotlivých úrovní památky.
V kapitole 4, strana 29 byla navržena úprava čtvrtého odstavce: " První informace o řešeném území - urbanizované krajině, v níž se nachází objekt PAZU, poskytne všeobecná charakteristika přírodních a společenských podmínek daného území. Zde budou definovány slovním popisem nejdůležitější vlastnosti a znaky krajiny z hlediska geomorfologického, fyzickogeografického, biogeografického a sociodemografického.	Připomínka v kapitole 4. Postavení památek zahradního umění v urbanizované krajině, byla akceptována, s.31.
V příloze č. 1 chybí u mapy identifikovaných pohledových vazeb a dominant legenda.	Příloha č. 1 mapa byla vypuštěna, představovala pouze dílčí výstup z počáteční fáze testování metodického postupu a pozdějším vývojem metodiky byla již překonána

<i>Připomínky oponenta</i>	<i>Vypořádání připomínek</i>
<p>V příloze č. 2 bylo doporučeno v tabulkách v hlavičce graficky zvýraznit kompoziční jednotku, již je tabulka věnována. Doporučení na sjednocení názvů dílčích kompozičních jednotek 3. řádu v úvodní tabulce s názvy v podrobných tabulkách. U centrální louky a navazujících ploch je připojena tabulka se soupisem druhů zde rostoucích v roce 1883 a kolem roku 1918 - bylo doporučeno do tabulky doplnit pro srovnání i současný stav.</p>	<p>Příloha č. 2 - inventarizace druhů rostoucích v dnes v Podzámecké zahradě nebyla předmětem projektu, proto byla aktuální druhová skladba doplněna pouze u dílčí části dle inventarizace z roku 2003, která však na úrovni taxonů odpovídá současnému stavu. Ostatní připomínky k příloze 2 byly zapracovány.</p>
<p>Další doporučení se týká map v přílohách 3 - 8: - pro lepší čitelnost neopakovat celou legendu, ale použít jen ty jevy, které jsou v dané mapě obsaženy; - mapové značky v legendě by měly svojí velikostí odpovídat velikosti mapové značky v mapě, značně zmenšené jsou zejména bodové jevy na mapě/příloze č. 3; - s položkou legendy vodní toky a plochy není vůbec pracováno, byť se tyto v hodnocené památce zahradního umění vyskytují.</p>	<p>Všechny připomínky k mapovým přílohám byly zapracovány. Mapové listy navíc obsahují i seznam zobrazených jevů.</p>